

ՏԻՐ ԵՒ ՏՆՕՐԻՆ

Եւրոպական կամ որ եւ է գրութիւն պատրաստելու և ուղարկելու անհատական կամ անհատական անունով և անհատական անունով (կոնկրետ)

Adresse:

H. TROSSIAN
Direct. - propr. du journal Arménien
ARCHALOUYOS
LE CAIRE (EGYPTE)

Les annonces sont reçues à des prix très modérés.

ԱՐՁԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԲԱՆԱԿԱՆ

Լ Ր Ա Գ Ի Ր

ԱՋԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԲԱՆԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹ ԶՈՐԵՔԵԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ

Les annonces sont reçues à des prix très modérés.

ԲԱՃԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Table with 2 columns: Description (e.g., ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԶԱՄԱՐ) and Price (e.g., 100 ֆրանկ)

ԲԱՃԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹ ԿԱՆՆԻԿ և ԹՂԹԱՍՏԱՐԻ ԺԱՄԻՔԸ ԽՄԱՐԱԳՐՈՒՄԻ ԱՐՁԱՅԻՆ ԿՐԱՅԻՆ Է:

Խմբագրութեան ուղղութեամբ գրութիւնք եւ յին տրուի:

ԱՋԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԲԱՆԱԿԱՆ ԿԱՆԻՔԻ ԿՏԱՐԱՐԻ ԿՆԻ:

Լ. Ա. ՄԻՒՉՈՒՆԻ Լ. Ա. ՄԻՒՉՈՒՆԻ ԲՈՒՐՈՎԱԿԱՆ ԹԱՐԻՔԻՆԵՐԸ ԵՒ ԱՆՈՐԳԻՆԻ ԿՐԱՅԻՆԵՐԸ...

ԱՆ ՈՐ ԿԸ ՏՈՒՄՅ ԿԸ ՅԱՂԹԷ

Կ'ըսուի թէ Եւրոպայի մէջ շատ հին տուն մը կայ, կամ կար ասկէ առաջ, որուն դրան վրայ մեր յօդուածին խորագիրը եղող նշանակալից արձանագրութիւնը կը գտնուէր: Թէ ինչ չորստաբար ունէր տունը շինող մարդը այդ խօսքը հոն դրած վրայ արձանագրելու համար ճիշդ չը գիտցուիր: Թերեւս մարդը տունը շինելու համար պէտք եղած դրամը մեծ դժուարութիւններով, տոկոսն, համբերատար և յարատեւ աշխատութիւններով միայն ձեռք բերած էր: Ինչ որ ալ եղած ըլլայ տունը շինող մարդուն պատմութիւնը, իր արձանագրութիւնը պէտք է որ մեծ ապագորութիւն գործած ըլլայ անցնող դարձողին ընդ վրայ: Այն պարագայի մէջ միշտ յեղեղեղուելու ճամբորդութիւն մ'է սա որ Ան որ կը տակաւ նիւթական ու բարոյական խոնգոտներու գէժ, կը համբերէ, առանց իր բարի նպատակէն շեղուի: Եւրոպայի աշխատութեամբ կը դիմէ անոր՝ առանց աշխատելու յուսահատեցուցիչ պարագաներէն, ան է որ վերջապէս կը յաղթէ: Այն մարդը որ հակառակ նիւթական և բարոյական ամէն տեսակ աննպաստ պարագաներու, հակառակ բազմաթիւ հարուածներու, հակառակ վատեցուցիչ պատահարներու, համբերութեամբ և քառակուսի տոկոսով, թեմամբ մը կը տանի իր ըստ ձախորդութիւնները, ան մարդը վերջ ի վերջոյ կը շահի:

Մարդ մը կարող չէ ամէն դժբաղդութիւններէն խուսափել, մինչև անգամ եթէ անիկա ծայրագոյն խոհուածութեամբ օժտուած մէջ ըլլայ: Մարդուն իր յանցանքը եթէ շատ անգամ չէ բարոյական գաղափարական մը համար ամենէն իմաստուն կը մտնուի, և իր ամենէն սիրական յայտնիքը օգին մէջ կը ցնդին: Մահը կուգայ շատ անգամ և մեզի մեր կեանքին չափ սիրելի եղած էակներ ձեռք բռնէ կը իւլէ կը տանի. առևտրական աշխարհին մէջ յանկարծական ձախորդութիւն մը կուգայ և կ'անէ մեր ձեռքէն մեր բոլոր ունեցածը զոր թերեւս երկար տարիներու աշխատութեամբ հաւաքած էինք: Կրնայ ըլլալ որ մարդուն կեանքը կրճեն և խոշտանգեն դադարեցնող անտես որոնց վրայ բռնկական գիտութիւնը յուսահատութեամբ կը նայի, բայց մինչև իսկ այս կարգի չարիքները կրնան աստիճանաւ մը առնուիլ տոկոսն համբերութեամբ մը: Զը կայ աշխարհիս վրայ չարիք մը զոր ամու-

րել, մեղմացնել հնար չ'ըլլայ՝ գէթ աստիճանաւ մը նոյնպէս ալ չ'կայ չարիք մը որ հնար չ'ըլլայ աւելի ծանրացնել՝ անոր վրայ շարունակ գանդատելով: Կ'ըսուի թէ ճակատամարտներու մէջ վտանգները նուազ մահացու են անոնց որոնք հաստատ կը կենան՝ քան անոնց որոնք փախուստ կուտան. նոյնը ճշմարիտ է նաև կեանքի ճակատամարտին մէջ նիւթական կամ բարոյական արգելքներու համար: Վախկոտները, լալկոտները, տրտմացողները և որ ամենէն աւելի կը վախուսին. տոկոսն, համբերող և աւանական հոգի կրողները անվտանգ կը մընան ընդհանրապէս:

Մեր երկրասարդները որոնք առևտրական կամ աղատական ասպարէզներու մէջ կը մտնեն պարտին մասնաւորապէս սորվիլ տակուտութեան իմաստութիւնը: Անոնցմէ շատերը ճամբայ կ'ընեն կեանքին մէջ իրենց կարողութիւններուն վրայ շարունակեց բարձր համարում ունենալով: Կը կարծեն թէ իրենց պէս մտքի ու սրտի ձիւրքերով օժտեալ զեռահաս անձեր՝ աշխարհի մէջ պէտք է որ շատ լաւ ընդունեն թիւնը զբանէն, իրենց արժանիքը, հմտութիւնը և ձիրքը պէտք է որ գնահատուին. և երբ որ իրենց ակնկալած շեքմ ընդունեն թիւնը չեն գտնար, երբ որ իրենց սպասած գնահատումը չեն տեսնար, երբ կը պատահին նիւթական ու բարոյական կեանքի կեանք խոշոր գոտներու որոնք իսկոյն, անոնց մտեցածնուն պէս, չեն հալիր, ոչնչանար, այն տունը միւս յեղած յորութեան երթալով՝ իրենց վրայ ունեցած համարումին բոլորովին կը կորսնցնեն, կը վճարեն, կը յուսահատուին, և կ'սկսին արձամարտ աշխարհը, մարդկային ընկերութիւնը և կեանքը: Եւրոպայի յուսահատութիւնէ կը խորատուցին ծայրահեղ անյուսութեան և լքման մէջ: Ալ ուէ յոյս քաջութիւն և համարձակութիւն չ'մարքքովներն: Իրենք կ'ուզէին և կը յուսային որ յաջողութեան փառաւոր գոտները իսկոյն պիտի բացուին իրենց առջև, բաւական պիտի ըլլար: Բացուցէ՛ք զայնք, և բոլոր գոտները պիտի բացուէին իրենց առջև, կը կարծէին թէ ըսողը իսկոյն պիտի ժպտէր իրենց, և պիտի վարձատրէր զիրենք: Հիմա կը տեսնեն որ եղելութիւնը շատ տարբեր է: Երկարատեւ, համբերատար աշխատութիւն և անուսած կամք պէտք է ճշմարիտ յաջողութիւն մը ձեռք բերելու համար: Մեր երկրասարդները պարտին սորվիլ որ կեանքի ասպարէզին մէջ երբ որ անվտանգութիւնը բազմացած յաջողութեան չ'հասնին, պէտք է որ երթազերեն թէ իրենք անկարող մարդիկ են. ինչպէս որ պէտք է որ շատ բարձր գաղափար ունենան իրենց վրայ, նոյնքան ալ կարևոր է շատ վարձազարիք չ'կազմել իրենց ուժերուն վրայ: Պէտք է համոզուին թէ աշխարհի մէջ վայելուն, ինչպիսի գործերով չէ որ այնքան կը յաջողին որչափ անվտանգ, անխոնջ ու յուսահատ գործունէութեամբ: Մեր մէջ երկու գլխաւոր թերութիւն կը տեսնուին սա. հասարակ խարժխտելու համար, պակասութիւն, և այդ իտեղներուն համար. համար հարկ եղած անվտանգ յարատեւութիւնը: Մեր իտեղները ընդհանրապէս չափած են: Մեր առևտրական մարդիկը շատ մեծ հարստութեան աչք չ'ունին, քիչ մը դրամ չ'աճին,

որ առաջ քաշուին գործէ և նստին ստեն, վայելին: Մարդ մը ինչու չ'ունենայ հարստութեան բարձր գաղափարական մը, ինչու չ'փախարի աշխատելով, յարատեւելով և աշխարհի ձեռքերէն թեմամբ մեծ հարստութեան մը սիրտնալ, և յետոյ գէթ իր փոքր ֆարձեկի մը, աշխատի և իր հարստութեամբ մեծ ու անուսածախի ծառայութիւններ ընէ մարդկութեան: Վաճառականական ասպարէզը իր մէջ կրթիչ, մարդիչ տարր մը ունի զոր մերիները ազգի կ'ընեն եթէ չ'ունենան ճշմարիտ առևտրական մարդը շատով ու պղտիկ բաներով չ'ընտանար: Աւելի կ'ուզէ, և պէտք է որ ուզէ, բայց ոչ թէ խարդախ, նեղատար ճամբաներով՝ և անուղիղ միջոցներով, այլ հաւատարիմ ու աւանական աշխատութեամբ, մարդեղով դժուարութեանց հետ, գործածելով իր բոլոր մտաւոր կարողութիւնները, կրթելով, ու գրելով իր գաղափարները, և հմտացնելով ինքզինքը բոլոր այն բազմատեսակ ծանօթութիւններուն որոնք իր գործերուն հետ մտէն կամ հեռուէն յարաբերութիւն ունին: Մէկ խօսքով ջանալով միշտ ըլլալ տոկոսն, անվտանգ և անուսած, ու այս կերպով ոչ թէ միայն դրամ չ'աճիլ, այլ անկէ վեր ելլող մարդ ու նկարագրի փառաւոր յատկութիւններ՝ որոնք այնքան թանկագին ասպարէս են մեր թէ անհասարակ և թէ տոհմային կեանքին մէջ:

Եւ գիտնալու երբ թէ ս ե կ'ուզան մէջ ապապէս է: Գիտութեան, արուեստներու, գրականութեան ու քաղաքային պաշտօններու մէջ: Յանկարծական ստատիստիկով չէ որ միշտ տեսնուի. երբ որ յաջողութիւնները: Ոչ ոք ալ չ'ուզէ անի թանկագին ասպարէզ պէտք է ըլլալ, համբերատար, յամու աշխատութիւնն է որ մեզ պիտի հասցնէ մեր կեանքի բարձր նպատակներուն: Կանոնաւոր անդադրում ու չաղրութեամբ, իր սրտեանին կամ կողման տարրական սկզբունքներուն խորունկ ու աշխատալից իմաստաւորութեամբ, իր սրտին առջև դնելով միշտ բարի ու բարձր օբիեկտներ, գոհելով այն ամէն համարէր որոնք իր յաւանդութեան թեմամբ կ'ըլլան և խորշակելով ծուլութեան ու հնչուութեան մեծաւ ծովէն, որուն մէջ կեանք չ'կայ երբեք, ահա անցնումով է որ երկաստոր մը կրնայ նշանաւոր հանդիսանալ կեանքի որ եւ կ'ուզուի մէջ:

Երկրասարդ մը պէտք է որ գիտնալու, հաստատ մտայ, ու իր գործը շարունակել յաջող լի: Երկրներ, մասնակցին ընթացքին մէջ, պիտի քաշուին, անհետանան, մահաւոր կամ ուրիշ պատճառներով, ու ինք օրին մէկը, պարտատու ու կալմ միշտ, անոնց տեղը պիտի բռնէ ու այս կերպով պիտի վարձատրուի:

Ընդհակառակը պարտութիւններու բնուրանի տեղ չէի գտնար. կրկին կը փորձէի տարբեր վարքերու մէջ, ու վերջապէս յարմար ժամանակը ու վայրը գտայ Վաթիքի մէջ, ու խորտակեցի թշնամին: Անց լրանան այս պարագայիս թիւնը ու յամուութիւնը գաղտնիքը եղած է իրենց յաջողութեան: Արի չ'անգամ մը երբ նորաբնու գեղահարստոս էր, Անց լրան մէկ ներկայացուցչին, Լորտ Ուիլիամսի կ'ըսէր. «Ես Անց լրան վրայ յարձակում պիտի ընեմ»: Լորտը պատասխանեց. «Աս քու գիտնալիք բանը է. բայց երբ նորաբնու գործաւ բաւ: Պիտի ոչնչացնեմ՝ ձեր բանակը»: «Ա՛հ. տէր իմ, ըսաւ Լորտը, առ մեր գիտնալիք բանն է»: Առևտրական, ընտանեկան ու անհատական գործերու մէջ շատ ձախորդ սրտագաններ կրնան պատահիլ, բայց անոնց գէժ գնէլ, չ'ընկիւնիլ, չ'ընկճուիլ, մեր բոլոր ուժովը ու համբերութեամբ աշխատել յաջողելու համար, աս ալ մեր գիտնալու մեր ընդլու գործն է: Եւ յաջողութեան ճամբան ամեն բանի մէջ այս է միայն:

ՅԱԿՈՐԹ Է. ԺՆՁՆԵՍԻՆ (Իրերակն)

ՏԵՂԱԿԱՆ ԳՐՈՒՆԻԿ

ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ ԱՍԵՆԵՑՈՒՆ

Բնու տարակոյս չունի թէ՛ ներկայ խորագրիս կարգացող տիրացու՝ և կամ որեւիցէ կղերական մը. պահ մը ինքզինքը տաճարի մը մէջ տեղաւորուած զգալով, անպատճառ յանկարծակի կ'ընթարկուի մը զգացումիւնները պիտի ունենայ, և յողակոտնորէն սի պիտի զգայ անուսած անուս և դանկարակալ մը «Եւ որուն պիտի յաջողէ նաեւ 30 ինչիսիս պատճառաւորական «Պոստիւլէ» և անխուսափելիս «Ասէ Աստուած սը»

Գրութեան ընտան խորագիրը միայն կարգացող աշխարհիս բոլոր փիլոսոփայականները, ի մէջ այլոց Տէր Թաթև կամ Ռէթէոս բարկաճախի թիւններ ասում՝ նշաւակելի չեշտերով չ'պիտի վարանին երբեք, իմ բարկութիւն և անձուներ հաւատացիւնը կ'ընտան լեւեալաբանական «վայ սը» կ'ընտան թէ՛ Մատթէնը զուլի մը, կամ Լուկասիս հատուած մը իր յօդուած՝ կողմէն «Արարչոյս ընթերցողաց հրամանել և սա այդ Ս. Մաշտոցի և Միխիլար Գօշի կղերականներու նուիրած անանձանչորտուները բնաբարած և միայն գամայն անարգած ըլլամ»

Հանգիստ անոնց ուկորներուն. թող չի խառլի յաւանանական խոր քուններին. այդ անհարկի երկուղը միանգամ ընդ միշտ թող փարատի. պահ մ'առաջ միանգամ աչքերը փայլատակին. սրտի բարախուսները թող անհետանան և տարտում ու ճապղէ նոյնուս ընտան ալ թող մարին, որովհետեւ ըսելիքս շատ պարզ է:

Անձանգուրմիկ տարբեր, սանձակցուցեչ յասնայինն հետ գիւրկընդիսան, ամիսէ մը իվեր է հեղուցիչ թափով մը. Գահրէի զուարթ կլիմային հրապարակ կը խառնեն, Աշխարհիս չորս կողմէն հոս թափուած զբոսաշրջիկները, զգալով բուրբերու այս պատճառներ երկրին տակաւ տոկոս. բոսորմա գեներնի մը փոխուելը, և նախտեսնելով միանգամայն թէ՛ անպատ խարոյկը բռնկած, շորս երկար ամիսներ հրաչէկ շանթեր պիտի արձակէ հոս մնացողներ:

րուն զլիւսուն . հասցնելով մը , տենդայոյ կե- ջողագրիկ կրակէ փախչողի խկտարեղ երեւոյ- թը առած , ինքզինքնին շնչասպառ Փարաւուն- եան ճեպընթացին մէջ կը նետեն , հետեւին ընկնելով նաեւ՝ մէկէ աւելի Մամոնայի քաղաքիս արժանաւոր ներկայացուցիչները , եւ ի մաս- նաւորի անդուգական անմահ հեղինակը որ՝ աղ- քատին մնացորդ պատիւը Կիրակոս ամիրային փոստած պատանքին մէջ պատաստելով չորս վիթ- խարի սրնտուկներու մէջ պտղեցուցած , ԿՕՍ- պօրին ներս նաւթային երկիրը կը խոյանայ . նախասնամթեան մատին համար աղաման- դազարդ ոսկի մատանի մ'ալ կովկասցիներէն խլելու :

Փացին , հեռացան Բաղդի այդ երանելի զաւակները լքեցին ամեն ինչ . արգահատանք մը զգալով այլ եւս՝ իրենց անշքան սիրած եւ պաշտած ընդերքուն Սփինքսին , Քառնակին , Իշպանին , Շէփլըստ Օթեկին , Ֆէլլաւ աներես մանրավաճառին եւ մի քանի երկվեցեակ համայնարային լեզուին գիտակ մտնկելիկ թարգմաններուն : Յետագարձ վերջին ակնարկ մը եւս չի յօ- ժարեցան նետել բոցավառ Սողոմ - Գոմորին , վախճալով որ՝ մի գուցէ , Գոմոր կնոջ նման չօղկկատքին մէջ իսկ քարացած կը մնան :

Սենկրայի եմ թէ , այդ երախտագէտ այ- ցիւղները անշուշտ մոռցած ըլլալու չին իրենց նուիրական պարտականութիւնը կատարել , այն է՝ թանթայի առջընէ անցնելու պահուն , սր- տաբուղիս եւ հոգեշունչ բացազանդումով մը օրհնութիւններ շառլել Շէլիս Աշխի Պետովի- ին , որ զիրենք ողջ առողջ հայրենիքին վե- րադարձնելու բաղձին արժանացնէ :

Օրհնելու ըլլայ ուրեմն Շէլիս Աշխի Պե- տովին

Փացին , հեռացան ամբողջ քաղաքը մե- յեւային զառանցանքի մէջ թողլով . զփոխային խաժամութիւն վերջ տրուեցաւ . յախուռն իրար- անպոմեմբը , մրցելու եւ շահելու պայքարը անպայմանօրէն զարդեցաւ . պանդոկատէրերը , գոհարավաճառները , իշպանները , մանրավա- ճառները իրենց հաշուեփակը ընելով հանդիչե- ին . ալ հիմար լայն շուկ մը կուսնեն . ամեն ինչ հանդարտ է . չորս կողմը կատարեալ ան- դորրութիւն մը կը տիրէ , ո եւէ չարժու՛մ չ'կայ , « խաղաղութիւն ամենեցուն »

Պէշն էլ Սուրէնի զիկզակ փողոցներէն մէ- կուն անկիւնը բարձրացած , կարպատ Գալուս- տի լափեր ինթիւսին մէջ ժամանակէ մը իվեր աղկէզ հանդիւններ կը լսուէր , որուն տխուր արձագանքները մինչեւ անտարբերներու նահա- պետին , Սփինքսին , ականջը հասաւ . սոյն վեր- ջինը փութաց՝ անմիջապէս իր պատկառելի ներկայացուցիչները զրկել , որոնց մէջ կը նըշ- մարուէին անամայի յիստիկոն պատուա- նշանը կուրծքերուն վրայ կրող քաղաքիս երեւելի բանագետներէն մի քանին , ոսգէնին լամբակներուն մէջ վարտող ճերմակ ասպետներ , նորեւտէր զբաղեցուցիչներ , քերթողներ , հրապա- րակազմիչներ եւ անմոռանալին Հայկուսիի « Մարդկային կենաց վարձագործ » ընդ-մուտ ընող կարգ մը իմաստասէրներ , Տեսակ մը իրա-ւարար աստանի բնոյթը ունեցող այդ հաւա- քու՛մը պիտի ընէր այն , ինչ որ օրէնքը կը արամաղէր . ուստի կուսոյն վերջ մը տալու եւ խաղաղութիւնը վերահաստատելու համար , ամ- քաստանաւները եւ ամբաստանողները իր ներ-

Թ Ե Ր Թ Օ Ն Ա Ր Շ Ա Լ Ո Յ Ս Ի

Պ Ա Տ Ո Ւ Ո Յ Լ Է Գ Է Ո Ն

Ամէն ակնկալութիւն կորուսած է ըսած էր Տօքթ Բ . . . մանկան վրայ վշտայի կարեկցու- թեան ակնարկ մը բեւեռելով , քանի մը ամիս եւս , թիբուս տարի մը , պիտի կարենայ ապրիլ մեծ հոգածութեամբ եւ կորովի ինամքներով : Եւ արուեստագէտը կը մեկնի , տխուր- թեամբ մտածելով իւր բարեկամաց մեծ վշտին վրայ . Գէրմազգի Պատոնը եւ Պատոնուհին , ա- մին օր թաղու՛թեան մէջ զէպի զիրեզման ուղ- դուելը տեսնելով իրենց տանամանայ միակ որդ-ւոյն : Արեգակը կը խաւարէր վերջալուսոյ պայ- ծատութեամբ մը լեցնելով սենեակը , աշունը կը մտնէր եւ արդէն մեծ պարտիզին մէջ ուր մանուկը այնքան կը սիրէր խաղալ , հովէն մղուած ազգուն տիրուները օդին մէջ կը թռչ- տէին , թրերն ու էակները անհասցող տխուր լը- ռուութիւն մը կը տիրէր : Ի՞՞՞՞ ինչի իստեքըր կայ- ծակի արդիւնք յառաջ բերած կը թուէին եւ պատոնը ու պատոնուհին քան չէին ըսէր իր- ենց մեծ վիշտը արտայայտելու կարող բառ չը գտնելով :

կայութեան կանչելով կարճ , բայց ազդու հար- ցաքննութեան մը ենթարկեց , յետոյ՝ աղամարդ հոգաբարձուներուն բողոքագրքը կարգացուե- ցաւ այն տեղ , որուն մէջ իրենց կարգէն դուրս եկան . Օր . Սօֆի Մանիսայի ներքինը տունը ճաշելը . Սէթեանին չորսամբ չորս ան- քամ չափի փոխելը , Խնտա՛մեանին մազեյիննի- սկուն ըլաշնկօթով դատաստելը եւ այլն եւն : Տեղեկագրի ընթերցումէն անմիջապէս յետոյ , կարգ մը թիբուղի՛մ վիճաբանութիւններ եղան , եւ այն տեղ հակիւ՛ծ բանաճեւ մը պատարա- տուելով , մի քանի տասնեակ անկատելովներէ յետոյ՝ որոշուեցաւ խաղաղութիւնը ձեռք բերե- լու համար , սղամարդ հոգաբարձուները ար- ձակուրդով օգտփոխութեան զրկել , որպէսզի թէ Ֆիզիքայէս եւ թէ մտաւորապէս կազդու- ուելով , աւելի թարմ ուժերով վերաբառնան եւ ուրիշ առիթ իրենց յանձնուելիք այս կարգի փափուկ պաշտօնները գիտակցաբար եւ բարե- խղճօրէն կատարեն :

Յանձնարարութիւնը որ ներկայ էր վեհերոս ւեճութեամբ մը անդորրութեան քայլերը անմիջապէս հնչեցուց : Անա այդ օրէն ի վեր Պէշն էլ Սուրէնի Լա- փերին թոյնի մէջ խաղաղութիւնը վերահաս- տատուած է

Վերին երկրորդն ուղղակի Աղէ քանդրիւ՛մ երկու vagon-complets մէջ բեռնուած 5030 կա- պոց ձիթնի յոս կը փոխադրուէր , contre- remboursement բեռնադրով՝ որեւիցէ X Y Zի մը հասցէին :

Յարմին է թէ՛ մտաւորապէս երկուք ու կէս տարիէ ի վեր է որ , Աղէ քանդրիոյ մէջ թաղակալի եւ նմանակալութեան խուլ պայ- քար մը կար , որ հակառակ թափուած բուճակի ջանքերու , ինչի մը վերջնական լուծման մը ատարկայ չէր եղած , եւ շատերու կողմէ որոշա- պէս համադրուած եւ վճարուած էր թէ՛ Աղէ քան- զրիոյ ծանօթ խնդիր , Արեւելեան խնդրոյն նեւ թիբուս վիճակուած ըլլալու տու՛մը , գէթ մեծք այդպէս իմացած էինք . հիմա ինչպէս կը լսենք չնորհի բանիմաց եւ խորագէտ գաղափարի մը առողջ եւ բարի թիւրջութիւններուն՝ կորի վերջնականապէս զարգած է , հակառակութիւն- ները անհետացած եւ ատելութիւններն ալ մա- րած :

Ալ հիմայ Աղէ քանդրիոյ ժողովուրդը , կա- տարեկապէս համոզուած ըլլալով որ՝ իր ասպն- ջականութեան գրած այս օտար հողին վրայ բարեկեցիկ եւ պատուաւոր դիրք մը գրաւելու համար խաղաղութիւնը ու անդորր կենսի մը ան- կրթակալութիւնը անխուսափելի է . ուստի զը- առնել անցեալ մտապաշտութեան մէջ թաղելով՝ մէկ սիրտ մէկ հողի , համեմաշխութեան եւ եղբայր- սիրութեան ոգով սողորուած հաշտութեան նախնորդներով մը կուզէ վերջ ալ այդ պղա- տոնական մեկնի ին , եւ որուն գործնական մէկ ասպարոյցը պէտք է նկատել , սանմանագրակա- ներուն , աղմկայոյց խմբակին , պատուաւոր եւ զիմաստուր չեղողներուն գրազէտներուն , դու- սրդներուն , մտոնքներուն , ջլխատարներ- լուն եւս մեծանջ չափու հասակի ազգային կեն- ղանի նահատակներուն , ձիթնի յոսուէր պինդ մը ձեռքերին բռնած , յանուն խաղաղութեան ովտանաներ կարողանով՝ Պէշեթմալեանի « Սեղ- ըսոյր եմք մեք » ը բարձրաճա՛ն կ'երգեն :

Amnistie ին ճախարակաց լուսապակով մը

Կը տեսնէին մանուկը որ այնքան կը սի- րէր ապրիլ . պատանեկան շնորհաց բովանդակ թարմութեան մէջ այնքան գեղեցիկ , բերկրու- թեամբ վազելով պարտիզին ծառուղիներուն մէջն Պետրոսի նեւ ընկերացած - իւր գոյակոր- զին պարտիզպանին ազան - զօրախաղերով կը զըօնուէր , զլիսարկը յոնորաբար ականջին վրայ իջեցուցած , մտալուստ վրէժխնդրութեան մը գէ՛մքով , հրացանովը նշան առնելով երեւա- կայական թշնամոյն :

Մօրիս իւր մտաղղ հասակին հուանդովը չը- րամանտար ըլլալու հաստա յոյր ունէր իւր մեծ հօրը պէս , որուն պատկերը պաշտօնական զգեստով կը տեսնէր մեծ սրահին մէջ : Ինքը այնքան զուարթ , այնքան աշխոյժ , յանկարծ տխուր ու լուսկեաց եղած էր լքանելով ամէն զրօսանք , իւր մեղամարդութիւն մը կարծես գիշարիչ թռչնոյ մը նման , զրաւած էր անոր մարմինն ու հողին :

Իւր ծնողաց ներկայութիւնը , յարգանե- ծար խաղալիքներու տեսարանը , ամենապե- ղեցիկ պտուղներ իսկ չէին կարող թարթափել անոր միտքը կամ զէթ փափագ ազդել . անձա- նօթ ցաւ մը կարծես սիրար կը կրծէր : Այս աղի- րառիթ վիճակը բաւական երկար տեւեց , ծը- նողքը նոյն մեքմալայ վտանգի մը պատահա- կանութեանը չէր յուսար , չփայցած տղու մը քը- մահաճօքը կարծելով այդ լուսութիւնն ու զըզ- ուանքը :

ուսուանած է ալ հիմայ մեր դրացի հայրենակից- ներուն զլիսուն վրայ . երկուքի չարաչաք սե- օրիւր անցան :

Ստաղաղա՛յի աննեցուն ՇՈՒՇԱԿ ՎԱՐԴԱՊԵՏ

Վ Ի Ճ Ա Վ Ա Ն Ա Ն Ո Ւ Թ Ի Ն

Կ Ա Ր Ի Մ Ե Վ Ե Ն Ա Յ Ի Ն

Յեւսագրուած է 13 / 26 Յուլիսի Կիրակիին

Սինկր կարի մեքենային վիճակահա- նութիւնը որ անցեալ Յունիս 14ի Կիրակին կէս օրէ յետոյ տեղի պիտի ունենար Շա- րա Մուհամմէտ ալի սկիլըր Տ . Փ . Շահ- նազարեանի սրճարանին մէջ , տուները ամ- ըողովին սպառած եւ զանձուները աւար- տած չ'ընենլուն պատճառաւ յետաձգուած է առաջիկայ 13/26 Յուլիսի Կիրակի օր- տան :

Պ Ո Յ Ն ՈՒ Վ Ա Ր Թ Ե Ն Ի Ն

Նոր էին բացեր գոյնգոյն թերթեր վարդենուոյ վրայ հոտաւա վարդեր , Արեւածագին՝ սոխակ մը սիրակ նլ ու էջ կընէր մէջ ծաղիկներուն :

Գարնան օդին մէջ՝ շողերն ու ցօղեր Արեւու շողէն վեր կը ցնդէին . Պտղատու ծառոց սիրուն կոկոններ վարդենուոյ պարզած՝ հոտ փոխ կանուներն :

Այս տեսարանին զրեթեալ մի հեզ կոյս , Հերթա՛նով վազեց վարդենուոյ ի կոյս . Կարմիր վարդերի փունջ մը պարտասեց , Գլխու վարսերով ալ ամբարկեց :

Սոխակը երգեց , խաղաղեց կուսին , Վարդի փուշերը ձեռքն արեւնեցին , « Ա՛յ , Ա՛յ » , ձոնչեց Հայկապոլէս սիրուն , Գեղ համար է որ կը թափե՛ր արին :

Վարդի ձոնչն ալ հոտաւու ես դու , Սոխակի երգէն ձայնիկդ է աղղու . Մէքք սրտիս մէջ իրակ մ'է դարձեր , Ձեւ գիտեր ինչ'ու երբէք չի մարեր » :

Վարդենիսի տակ՝ օձ մը խորամանկ Դարան էր լարած՝ որաւ մը սոխակ էր . Երբ կոյսը արբեր արինն արտաներն , Յանկարծ Ֆրէ՛նց օձն առնէ խորէն :

Հայկանոյ թողուց փունջը իւր ձեռքէն , Անով երկելուով ետ գարձաւ մեկնէ . Գոյնն ու կերպարանք դարձան հիւսնի , Մտապառ անգամ փունջն առնել անդի :

Սոխակը խեղճ բոյնը հիւսն էր , Փըշու վարդենուոյ կեղտոնը կարձի էր . Որ իւր ձաղիբու կեանքն ազատէր , Բազմաթիւ եւ վատ նեւեռողներն :

Օրինակ մ'էր այս միամիտ կուսին , Որ պատահեցաւ մէջ վարդէնիսին :

Երկու բոխիկ զայն քննելով յայտնի ախ- տանի մը չ'գտան եւ յայտարարեցին որ մի- աջն , ծովու օդը բաղնիք եւ նոր զրաղուները կրնային այդ վաղանցուկ վիճակը ապաքինել : Որոշուեցաւ ուրեմն բոխիկի պատուէրին համե- մաւ երթալ հաստատուելի ի Բլուկասթէլ , Բրե- տանիոյ ծովագր Քլեմմազէթի զղեկին քանի մը մղոն հեռու :

Մանկան բարոյական վիճակին մէջ կար- ձես շրջում մը տեղի ունեցաւ , եւ Մօրիս նոր հանոյքներու հետանկարէն հիացած , պահանջեց որ իւր բարեկամը՝ Պետրոսը բերել տան :

Շքեղ էր Յուլիսի եւ ծովեզրը զուարճու- թիւն չէս պակեր ուր բազմաթիւ փոքրիկ բը- րիտանացիներ , ձկնորսի որդիք , կուզային իւր- ղու թիւամբ աւազին վրայ կը նետուէին Մօրիսի աչաց ներքեւ որուն սիրար ուրախութեամբ կը լեցուէր այդ տեսարանը զիբալով , Մօրու բաղ- նիքը եւ գեղեցիկ օդը գոգաւ զգալապէս նը- պատանցին մանկան առողջութեան , քիչ մը վտար սկսաւ դուռուսով ալսելը , պաճառ նը- շոյլ մը կ'ողկուէր իւր սիրուն ծախ աչերը :

Բայց յանկարծ ինչ տխուրութիւն , լոգարա- նէն ելած պահուն այնքան սաստիկ ու անակն- կալ հազմափ մ'ու նեցաւ որ Պատոնուհին սար- սափանար փութաց դղեղը մանկը վերտանի խորհուրդ հարցնելու համար գիտութեան : Պա- տոնը որոշեց որ բարիզէն բերել տան իւր բա- րեկամներէն մին , Տօքթ Բ . . . հոչակաւոր բը- ժիշկ :

Թէ ամուսնացու նա հետ Ալօօին , Բայց կեանքի փուշեր սիրոյն խառն էին ,

Կեղծ բարեկամներ ու բանասրկուներ , Ալօօ սիրոյն թոյն էին խառներ , Չաւակաց ծընուեց , մահը դառնագին , Շուտով յաջորդեց իւր ուրախ կեանքին ,

Այս է վախճանը հոգեանջ սիրոյն , Թէ սոխակի պէս չը շինենք մեր բոյն եւ իմաստութեամբ փրչաւ վարդենուոյն Մէջը չը տոկանք ամեն վիշտերուն :

Հայու սիրտ կըրող վշտահա՛ր դու կո՛յս , Որստիպ վրայ դարձուր միտք եւ ուշ , Վարդն առանց փրչի , մեր կեանքն ալ ան- վիշտ Ձեն կարող լինել , դիտելը դու այս միշտ : Ն . Ե .

Ա Ր Շ Ա Լ Ո Յ

« ԱՐՇԱԼՈՅ » ին համար ցորովի մը պէտքը կայ : Գի՛մել Տնօրէնութեան ԻՄանսուր բա- շա խաիճ , նորակարոյց Գաֆէ տը լաւ պուրի բասափն մէջ :

Բ Ե Ն Ա Վ Ա Ն ՈՒ ԱՐՈՒԵ Ս Ա Վ Ա Ն Մ Ա Ր Դ Ը

(Հոչախաւոր ու աշխարհածանօթ Տօքթօր Բեչլիյի մեկ ուսումնասիրութեանը հետեւե- ղորութեամբ խեղագրուած .)

Ո Ղ Յ Ա Մ Ի Տ Ե Ր Ի Տ Ա Մ Ա Ր Դ Յ Ե Ր ՈՒ Ն Ի Ն

Փորձի համար ձի մը տարէք մարդա- գետից . ան պէտք պիտի չ'ուսնենայ բու- ստանի սր ցոյց տալ իրեն ուսուելի լաւա- զոյն ու անմիտ խոտը , ինչու որ ինքը ան- կէ աղէկ գիտէ ընելու այդ ընտրութիւ- նը . սակայն , զժաղաղաբար , իր ուսուելիքն- րը ընտանօք որոշող մարդ քիչ կը գըտ- նուի :

Անասուններն իրենց ու իրենց պղտիկ- ներուն առաջութեամբ խիտ շտա հօգ կը տանին , պայմանաւ որ մարդոց հետ ապ- րելով՝ այլստերած չ'ըլլան , Վայրենի ա- նանոց ձագերուն մէջ մահ պատահիլը հազուադէպ է : Իրենք պիտեք մարջուր պահելու համար ձեւաքերտու եկած չ'են խնայեր : Կաթնտու մայրը ինք կը սնուցա- նէ իր ձագերը , եւ այդ գերտոգոյն նպատա- կի հանդիւրէն երբէք չ'ըղկեր ինքզինքը : Սէլը ընական ու իրական է իրենց մէջ : Պարտականութիւններուն լրացուցման մասին բարոյապէս ու գործնականօրէն կը գերա- զանցեն մարդը : Ի՞նչ որ անասունները գի- տան թէ ինչ ընել հարկ է լաւ առողջու- թիւն մը վայելելու համար . բայց անա- սունները , ընդհակառակը , ա՛յն աստիճան

Կանչուելով , եկաւ առ ժամայն , մանուկը ունկնդրեց , հազացուց եւ ապշած քանի մը ախ- տանիներն ստուգեց , Սոխայն չ'վճռուեցաւ . զեռ ցաւը ջնջելու յուսով , տեղեկագիր մը գրեց պատոնին եւ պատոնուհուոյն պատուիրելով որ կէտ առ կէտ հետեւին իւր հրահանգներուն , եւ հաւաստեց թէ կորովի խնամքներով ու աշխուրջ նկողութեամբ , զեռ զայն բուժելու յոյսը բո- լորովին կորուսած չ'էր :

Մանուկը հլուութեամբ կ'ընդունէր իրեն ներկայացուած դեղաբերքը , բայց առանց ան- հետանալու , հազը սկսաւ աւելի շատ նեղել , լը- սողին մեծ վիշտ առթելով ու իր երկամիտ ճիբաններով զալարելով անոր կուրծքը : Պա- տոնուհին կը յուսահատէր , պատոնը իր վշտին մէջ կ'անիծէր ու յուսահատեցրող որ կարծես ի- րենց ամենասիրելի գործով կորակը բաղձար : Չախողութեան զեմ , մարդը չէ լար , կը սատապի լռելի եւ իւր վիշտը աւելի մեծ է խա- ղաղ վիճակին մէջ քան արտասուաց հեղեղներ թափած ատեն :

Վարդենական հանգստութիւն մը կը յաջորդէր սոխայն այդ նոպաներուն . իւր դա- լուկ այտերը քիչ մը կանցը կ'առնէին , իւր խոշոր կապոյտ աչերը քաղցր բոց մը կ'արձա- կէին զոր դեռ ներքին ցաւին զօրութիւնը կը հրահանգէր :

Թարգ . Թ . ԳՐԻԳՈՐԵԱՆԿ

Յ. ՓԷՄՊԵՃԵԱՆԻ ԸՆԴ.

Պ.Ա.Ն.Ի.Ի.Է. (ԵԳԻՊՏՈՍ)

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ԱՐԵՎԵԼԵԱՆ ԻՐԱՆՈՍՏՆԵՐՈՒ ԵՒ ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՍԻԿԱՐԷՐՆԵՐՈՒ
Յասկայիս պատրաստած ձեռագրերն սխիստեքներ

ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԵՒ ԳԼԽԱՆՈՒՄ ՄԹԵՐԱՅՈՑ
Հեռագրական Հասցե՝ — ՓԷՄՊԵՃԵԱՆԻ ԹԵԽՓՈՆԻ ԹԻՒ 689 :

ՀԻՆ ԶԱՊԹԻՅԵՒ ԴԻՄՈՑ
Նամակատուի ԹԻՒ 129

կորսնցուցած են իրենց կանոնաւոր ընտր-
քը, որ յաճախ պէտք կ'զգան բժիշկի գի-
մելու որ իրենց ըստ թէ ինչ ուտելու, ինչ
խմելու և ինչպէս շնչելու և . . .

Մարդիկ, առ հասարակ, կը փակուին
իրենց բնակարաններուն մէջ, փոշինեղով ու
մանրէնեղով շրջապատուած. ինչ կ'ըսեմ,
գեռ վարձք ալ կը վճարեն սենեկապանու-
հի ի մը որ աւելով փոշինեղ թօթվելու
եւ լաւ ատեն աւելի կը փոշոտէ անպիտ ու
անթիւ կահկարասիներով խճողուած սենե-
կին օգը՝ որ շնչառութեան համար խիստ
փաստաւոր ու վտանգաւոր կ'ըլլայ: Գիշ մը
վերջը, մինչ փոշինեղը իրենց օդային պը-
տոյններէն յոգնած կը նստին արժանե-
քուն, ապակեդարաններուն, զարդասեղան-
ներուն, լաւանջարաններուն և արեւին կենսատու-
լոյն յաւետ ներս չ'ուղցնելու խորհրդով
չ'ընտան ծոպաւոր թանձր վարձողներուն
վրայ: Կը վճարէ որ երթայ փետրաւելով
մը կրկին խնովէ բնական ու արուեստա-
կան նիւթերու այդ այլալան մաշուքներուն
հանդիստը:

Ամառ եղանակին մէջ իսկ իրենց տան
չեմէն դուրս օտը կ'օրհնէ չեն սիրեր, օդ-
առնելու նպատակաւ, և ձմեռ ատեն կը
խճողուն հոն, ներսէ ներս, ինչով նոյն
իսկ փականքին ծաղը, որ մաքուր, կենդա-
նարար ու թարմ օդը իրենց չ'օտենայ. . .

Մեր պատու մասիկներն երբեքն կը
մրման, շատ իրաւամբ, իրենց բերին մէջ,
օդակար եղող սովորութիւններն կամ
գործերն արհամարհող մարդոց նկատմամբ:
Աստուած մարգս շարժմիչ չ'ընէ: Նա-
խարհամտը թէ և ուղղակի չ'արարեցներ
մարդը որ մոլոր գործերով քայքայէ իրեն
և ուրիշներուն էութիւնը, սակայն կեանքի
սկզբնաւորութեան հետ իր հաստատած բա-
րոյական ու բնական անեղծանելի, սնհրա-
ժեշտ օրէնքներուն զանցառուով մարդուն
ընդարձացման, անզգայացման հիմնովին
պատճառ կ'ըլլայ, և որ հետզհետէ կը կոր-
ծանէ, կ'աւելի գայն, յիտարութեան յիտա-
րութեան առաջնորդելով, եթէ ողջամիտ
գաղափարներ մտքի ծածուկ ճամբաներէն
զարտագողի ներս սարդոջ այդ աւալակ
խորհուրդները չ'ընտան. ինչպէս կ'երևի մեր
այս հակիրճ բացատրութենէն, մարդը բա-
նաւոր արտաքին մը ըլլալով բանաւորապէս
պատասխանատու է իր վիճակին բարեշը-
ման կամ յոռեփոխման: Այս երկու հան-
գամանաց պատճառները ինքն իր մէջ կըր-
նայ գտնել, եթէ, իբր մարդ, սուրմաստի-
րէ իր անձը, որուն նման ուսումնասիրուե-
լիք էական ու հիմնաւի բան չ'կայ աշխար-
հի վրայ:

Մարդուն բոլոր գործարանները անանկ
մը կազմուած են որ միշտ օգի նոր հո-
անքներու կը կարօտին. մարդ ոչ միայն
չնչելու է օգը, հապա նաև անընդհատ ծեծ-
ուելու, շփուելու է օգին հետ, և ճիշդ այս
պատճառաւ մարմնամարդը ինքնին մեծ օգ-
տակարութիւն մը պիտի չ'ընծայէ մարդուն
եթէ բաց օգի մը չ'կատարուի: Անասուն-
ները փորձով երազել են այս բաներուն,
և երբեք արուեստական կեանքը ապրել
չեն ուղեր: Եթէ արջ մը, գայլ մը կամ
օրիշ վայրենի կենդանի մը տուն բերելով
հոն պահելու ուղենք, չ'պիտի յաջողիք, ա-
ռանց բռնի միջոցներու ու արգելիչ գա-
ռազաններու, ըստ որում անոնք արեւին տա-
քուկ ճառագայթներուն, լեռներուն ծաղ-
կատարիակ կատարներն համարող ու յի
ամպերէն մաղուղ մաքուր ու զով օգին
և ապառաժներէ քամուղ յատակ ու ա-
նու շուրին անգնահատելի արժէքը մեզէն
լաւ գիտեն, և չեն ուղեր բաժնուել, բնու-
թեան այս հորապատ զաւակները, բնու-
թեան այդ կենդանատու պարզ կենդանի կա-

պիկ մը, հարուային ամերիկայի հնգիկ մը
կամ Տէրսիմի (Փոքր-Ասիոյ մէջ լեռնաշղջ-
թայ մը) քիւրտ մը երկու ամիսէն պիտի
մեռնէին եթէ անմիջապէս մեր, քաղաքա-
կըրթուածներուս, պարագաներով կենցա-
ղավարել բռնագատուէին: Մենք մանրէնե-
քուն ու փոշինեղ մէջ այնպէս մը ապրել
սովորած ենք որ եթէ կարելի է այսպէս
բացատրել, սպառնալի եղած ենք այլևս:

Կ. Գ. ՈՒՋՈՒՆԵԱՆ
(Շարունակելի)

ՄՍԿԵՂՈՆԻՈՑ ՄԷՉ

Թուրք զօրաց շարժումներ

Պուլկարիոյ առաջին նախարար, զօրա-
վար Բէթրօֆ, Մակեդոնիոյ կայսրութեան
վրայ մէկ քանի շահեկան յայտնութիւն-
ներ ըրած է:

Զօրավար Բէթրօֆ ըսած է թէ՛ Պուլ-
կարիոյ սահմաններուն վրայ թուրք զօրաց
նոր շարժումները վրդովիչ հանգամանք մը
ունին, սահմանադիտին վրայ թուրք զօ-
րաց երեսուն գումարտակներ ճակատած են
ու թը Պուլկար գումարտակներու դէմ:
Սահմանակից մէկ քանի քաղաքաց, ինչպէս
է Բոսնիանովիլը, յանկարծակի գրաւուած
բացարձակապէս անկարելի չը պիտի ըլլայ:
Կառավարութիւնը ըստ այնմ վճռեց երե-
սուն գումարտակներու բարձրացնել սահ-
մանադիտու Պուլկար զօրաբանակները, որ
ընդհանրապէս ու թը գումարտակներէ կը
բաղկանար:

Մեծ տերութեանց Շըլաքերակներ
պիտի զրկուին, կը յարէ Բէթրօֆ, ձեռք
առնուած այս միջոցներուն պատճառները
բացատրելու համար և ուղղակի Բարձրա-
գոյն գրան ալ թէ և նոյն մը զրկուած է,
բացատրութիւններ պահանջելու համար
թուրքերու զինուորական շարժմանց վրայ:
Բայց դուրս միայն խուսափողական պա-
տասխաններ տուած է:

Պուլկարիոյ շատ կը բաղձայ իսոյ տալ
զինուորական շարժումէ մը, հունձքերու
մոտաւորութիւնը՝ և զօրաց արձակուողին
հետեւանքը եղող զօրաւորութիւնները ի
նկատի ունենալով, բայց պարտաւոր է
պատրաստ գտնուիլ: Առ այժմ աներկա-
յի լի վտանգ մը կայ, սահմանադիտին վրայ
անպիտ սենեկալիք բաղիւսներէն:

Զօրավար Բէթրօֆ իր զարմանքը կար-
տայայտէ թուրք զօրաց և զինուորական-
ներու տրամադրութեանց նկատմամբ:
Թուրքերու իր զօրքերը շարժումն վիճակի
մէջ դնելու նպատակը իրագործելու հա-
մար, կ'ըսէ Բէթրօֆ, առ նուազն երկու
ամիսի պէտքը կայ: Զօրաբանակը փոխա-
գրութեանց դիւրութեանց զուրկ է և իր
շարժումներն արագօրէն կատարելու հա-
մար անկարելիութեանց պիտի բաղի:

Պուլկարիոյ Մանիլիկներեան հրացան-
ներով 25000 հոգի կրնայ շարժումն վիճա-
կի մէջ դնել. ազգամտիքները թերեւս
անբաւական ըլլան. բայց զօրաբանակը ի-
րաքանչիւր հրացանի համար 500 ակն ու
փուճ (հրացանի գնդակ) և իւրաքանչիւր
թնդանօթի համար 300 ակն ուսուճ պի-
տի ունենայ:

Զօրավար Բէթրօֆ քիչ մը երկիւղ կը
յայտնէ պատերազմի ատեն Սերպիոյ և
Ռուսիոյ միջամտութեանց պատահական
նութեան վրայ և կ'եղբակայցնէ, ըսելով.
«Թուրքերու շատ բան պիտի կորսնցնէ և
ընդհակառակը քիչ բան պիտի շահի Պուլ-
կարիոյ պատերազմէն»:
Որի թերի գործակալութիւնը անցեալ

օրեր կը ծանուցանէր թէ՛ Բ. դուրս Պուլ-
կարիոյ ամբաստանութեանց հանդէպ հե-
ռագրու ինքզինքը արդարացին կը ջանայ
մեծ տէրութեանց առջեւ:

ԱՐՄԵԼՈՅՍԻ ՆՈՐ ԹԵՐԹՈՆԸ

Առաջիկայ Օգոստ. հինգերորդ տարեշրջա-
նի առաջին լիւնն սկսեալ պիտի ձեռնարկենք
հրատարակել ֆրանսացի հռչակաւոր վիպասան

ԲԻԵՒ ՍԱԼԻ

ՍՅԵՒ ԱԳԱՄԱՆԳԸ

անուն իրստ հետաքրքրաշարժ և յուզումնալից
վէպը, թարգմանութեամբ Տիար Վ. Ա. Ն. ԶԷՐՄԱՆ-
ԵԱՆԻ:

Սոյն նոր թերթին հրատարակութիւնը
ամբողջ առիթ մը պիտի տեսէ երկրորդ և եր-
րորդ էջերուն թերթին մասերը գրաւելով:
«Արշալոյս»-ն այս հակայ ձեռնարկը կ'ընէ
իր ընթերցողաց մեծագոյն մասին յայտնած
փափաքանց գոհացում տալու համար:

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԹՈՒՐԻՒԱ

Կ. Պոլսէն կը գրեն:

Պէլկարտի նոր պատահարները Օսման-
եան մայրաքաղաքին մէջ հակազգեցու-
թիւն մը յառաջ բերին, որ կը նշանակէ
թէ՛ վերստին ձեռք պիտի առնուին այն
միջոցները, որոնք քաղաքային պաշտօնա-
տարներու և զինուորական սպաներու հա-
մար անկարելի կը դարձնեն Կայսերական
ընտանեաց անդամներուն հետ յարաբերու-
թեան մտնելը: Միւս կողմանէ երկրորդի
բարձրաստիճան պաշտօնեաներէն միայն ծա-
ռան ձեռնարկուած է զէնք մը գնած ըլ-
լալուն պատճառաւ, և ոստիկանութեան
նախարարութիւնը լայնարձակ հրահանգ
տուած է քանի չ'ափ ուրիշ կատակածելի-
ներ ալ ձեռնարկուին:

Նախկին ոստիկանութեան նախարար
Բեամիլ պէյի որդին Մէհմեթ ալի պէյ,
Պալատի գազանի ոստիկանաց պետը Պէ-
յի-քոթէի մէջ ձեռնարկելով, Էնկիւրիւ
աքտորած է: Այս վերջինը Ռէժիի պաշ-
տօնեաներէն իսկայիլ Բէնիան անուն անձը
մտնած էր, որուն համար կ'ըսէր թէ
Սուլթանին դէմ անէմքներ տեղացած էր:
Իսկայիլ Բէնիանի հետ դէմ առ դէմ բեր-
ուելով Մէհմեթ ալի պէյ յայտարարեց թէ՛
ամբաստանեալ Սուլթանին թշնամի էր.
սակայն առանց կարենալ փաստերով ապա-
ցուցանելու: Սերպիոյ պատահարներուն
առթիւ, Մէհմեթ ալի պէյ, Միւսլիման-
ները հաջողեցին համար, խորհուրդ տը-
նուած էր Սուլթանին, արքայապանութեան
դէպքերը հրատարակելու թոյլտուութիւն
ընելու և Սուլթանն ալ իրապէս այս իմաս-
տով հրահանգներ տուած էր մամուլին,
բայց Սուլթանի անձնական քարտուղարը
Թահսին բաշա, դժգոհ Մէհմեթ ալի պէյի
ընթացքէն, որ առանց իրեն միջամտու-
թեանը իր ծրարիլը գործադրել տուած էր
Սուլթանին, առիթն օգտուեցաւ իր կար-
գին ամբաստանելու համար զայն իբր զը-
պարտիչ, ինչ որ անոր աքսորումը յառաջ
բերաւ:

Ժամանակէ մը ի վեր Պարսկաստանի և
Քարբերդի մէջ վաճառականութեամբ երթ
և եկող հայու մը վրայ զէնքեր (երկու
հրացան) գտնուած ըլլալուն համար, տե-
ղական կառավարութիւնը քանի մը հոգի-
ներ ձեռնարկուած էր, որոնց մէջ կը գտու-

նուէր նաև Քարբերդի Ամերիկեան Կոլե-
ժին ուսուցիչներէն Թէնէքէճեան անունով
մէկը:

Այս արարքը հայերուն և թուրքերուն
մէջ մեծ յուզում յառաջ բերաւ և այս
վերջիններուն սպանալից վարժունքը չա-
փազանց մտատանջութիւն պատճառեց:
Անդրոյի, Գերմանիոյ և Միացեալ Նահան-
գաց դիւանադիտական ներկայացուցիչնե-
րը Բ. դրան դիմում ըրին այս մասին ան-
կողմնակալ քննութիւն մը բացուելու հա-
մար:

Գննութեան արդիւնքին սպասելով,
ձեռնարկուածները բանտարկուած կը մնան
տակաւին:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Մասնախումբս յետաձգեց առ այժմ իր
երրորդ և Չորրորդ ցուցակներու հրատարա-
կութիւնը, և այսու յանուն կրթութեան ազ-
գային որբերու՝ վերստին կը դիմէ եղիպտո-
սեան ազգայնոց, որոց թէ՛ յատուկ տոմսերով
և թէ՛ մասնոյ միջոցաւ յայտարարած էինք,
Երամեան Յոթեանի առթիւ բացուած հանգա-
նակութեան մասնակցելու համար:

Արդ՝ որովհետեւ տոմսի ընդունողներէ
ոմանք ցարդ պատասխանած չեն դեռ, ուստի
յատկապէս կը խնդրուի փութացնել իրենց մաս-
նակցութեան բաժինը, որպէսզի մասնաժողովը
ժամանակին կարող լինի փակելու իր հաշիւն:

Նպաստատու յանձնարարով
ԵՐՄԱՆՆԻ ՅՈՒՆԵԱՆԻ

Հ Ե Ռ Ա Գ Ի Ր Ն Ե Ր

Լոնսոն, 9 Յուլիս. — Պ. Լուպէ յօրս
Լեհոստանի մօտ ճաշից այսպ ցրտ-
անուցաւ Պրիսկիակ քեյիսի մեր պարս-
կանիսին որը քաղաքին զանք բարձրա-
նայեց ի վեր տուած պարսկանիստեան
առաջինն էր, յունիսիս 2000 հրաշիր-
եայներ կային:

Հում, 9 Յուլիս. — Պայիսի վիճակը
կայուն է: Լեոն ԺԻ. երկարօրէն խաւի-
ցած է Բաւոքոյս կարգիւնային նեւ:

Օ. ՍԻՄՈՆԵԱՆ

Նոր Պաշտի մէջ թիւ 32

Զիւնիական ամէն տեսակ ապրանք-
ներու նորբեր և լաւագոյնները հասած լի-
նելով, կը ծանուցանէ իր բազմաթիւ յա-
ճախորդաց փութալ և օգտուիլ այս առի-
թէն:

Ամենաընտիր ձեթալի, Կրէտական
լաւագոյն օճառ, հին գինի, զիպիպ և զա-
նազան նպարեղէնք:

390

ՅԱՆՁՆԱԿԱՏԱՐ ԲԵՐՈՒ ԵՒ ԸՆԿ.

(Commissionnaire Expéditeur)

Պատիւ ունիմք ծանուցանել յարգոյ հա-
տարակութեան թէ՛ եղիպտոսի եւ Կ. Պոլսոյ մի-
ջեւ ամեն տեսակ ապրանքային ձեռնարարու-
թիւններ կ'ընդունինք գոհացողիչ պայման-
ներով, սկզբուէն ունենալով

ՎՍՍԱՀՈՒԹԻՒՆ, ՀԱՒԱՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ
ՃԵՂԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ

Կը յուսամք թէ՛ առեւտուրով զբաղողնե-
րը, որոնք միշտ պէտք կ'ունենան զանազան
տեսակ ապրանքներու, զորս չեն կրնար ձեռք
բերել եղիպտոսի մէջ, պիտի յարգեն մեզ իրենց
վստահութեամբ:
Գիտել առ Արմենակ Համամեան, Շարա
Մուհամմէտ Ալի, թիւ 3 - 4:

Լ Ա Մ Ի Ի Զ Ո Ւ Ա Լ Լ Ա Յ Յ

Կ Ե Ա Ն Ք Ի Ա Պ Ա Հ Ո Վ Ա Գ Ր Ա Կ Ա Ն Ը Ն Կ Ե Ր Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ն Ի Ի - Ե Օ Ր Ք Ի

Ա Յ Ի Ա Ր Հ Ի Ս Է Ն Հ Զ Օ Ր Ը Ե Ի Է Ն Կ Ա Ր Ե Ի Ո Ր Ը

Հ Ի Մ Ն Ո Ւ Ա Ն 1843 Ի Ն

Ն Ա Խ Ա Գ Ա Ն Ռ . Ա . Մ Ա Բ Գ Է Օ Ր Տ Ի

Ե Ր Ա Շ Մ Ի Կ Ո Ր Ե Ա Լ Գ Ր Ա Մ Ա Գ Լ Ո Ւ Խ	1,981,000,000 Պրանգ .
Ա Պ Ա Հ Ո Վ Ա Գ Ր Ա Կ Ա Ն Ը Ն Կ Ե Ր Ո Ւ Թ Ի Ի Ն	6,946,000,000 Պրանգ .
100 0/0 Բ Ա Շ Խ Ո Ւ Ա Ն Ը Ն Կ Ե Ր Ո Ւ Թ Ի Ի Ն	541,000,000 Պրանգ .

Կարելի չէ բաղդատելով զնկույնը ու եւ ի ընկերութեան պայմանները Լ Ա Մ Ի Ի Զ Ո Ւ Ա Լ Լ Ա Յ Յ ընծայած նշանակալից անարժեքներն ունենալ, Բացի կեանքի բարեկամութիւնը ու նոյն իսկ տոկոսներն ապահովագրական մեղերէն, այլ եւ կենցիկի անհարմարութիւնը, ինչպէս նաեւ տղայ ու ցուան կեանքի վերաբերեալ անհարմարութիւնները կը սրտին: Իրեն զուէ փոխադարձ ու նախապայման ընկերութիւն, Լ Ա Մ Ի Ի Զ Ո Ւ Ա Լ Լ Ա Յ Յ պայմանները առաջը զերիջել են: Վերոգրեալ բաները արդէն շատ փերահասուն են: Պէտք չէ ապահովագրողի առանց լինելու Լ Ա Մ Ի Ի Զ Ո Ւ Ա Լ Լ Ա Յ Յ շահաւէտ ու մանաւանդ անկասկածօրէն հաստատուած պայմանները:

Ընդհանուր Գործախոյն Եզրագրութիւն, Կիւրոսի եւ Պաղեսիմի Փոխ-Ընդհանուր Գործախոյն Եզրագրութիւն
 16 Շարա Կարալ (Փեղկիսի) Մեղման փայտի կարգը՝ Աւստրիական Հիւսիսային շահաւէտի դիւ, Գանիտ (Եզրագրութիւն)
 Ընկերութեան ԳՐԱՄԱՍՏՈՒՆԸ՝ ԳՐԷՏ ԼԻՍԵ ՊԱՆԿԱՆ Է:

Երջանկներու հաւատարմութիւնը եւ ձեռնարկ գործախոյնը կը փնտրուին: Գինը՝ փոխ-Ընդհանուր Գործախոյնը:

Մ Ի Ն Կ Ը Ր

Ը Ն Ի Զ Ա Ն Ո Ւ Ի Ե Ի Մ Ի Ա Կ Ն Ե Ր Կ Ա Յ Ա Յ Ա Յ Ո Յ Ի Զ . Ն Ա Յ Տ Լ Ի Ն Կ Ը Ր

Պատմութիւնը . Խաղաղութիւնը սիւրբապետութիւն, Պրիմաթ 0/0 էլի ճիշտ գիտաց
 Գաղտնի Տը Լ ա Պուրսի կից

Հին եւ նոր ԱՇԽԱՐՀԱՆՔԻ ՌՈՒՆԸ ԲԱՆԱՅՆՔԻ ՄԷՋ. 6500 ՄԱՍԵԱՃԻՂԵՐ ՈՒՆԻ

Աշխարհի ամենէն լաւագոյն կարի մեքենաները ՄԻՆԿԷՐՆԵՐՆ ԵՆ Եւ ամենցէլ միջնա ճարտ
 17,000,000 ծախուած է:

400 Ե աւելի վիտայականներով եւ միջաշրջանով վարձատրուած, Երաշխատուած մեքենաներ.

ԱՄՆԵՆ ՄԵՆ ՎԱՐՉԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ
 ԱՌԱՋԻՆ ՄԻՅԱՆԱԿ

Փարիզի 1900 ի Տիկտերախալի արտեսանաւորութիւնը մէջ առցած է:
 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲՐՈՒՄԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԱՐԲՈՒՆԻՒԹԻՒՆ
 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ Ե. Բ. ԱՅՆԻՂԱՅԻՆ ՏՅԱՆ

Կեղծերէն գործանալ,
 ուշագրութիւնը գարձեւել իւր
 քանիչը մեքենայի վրայ
 ՍԻՆԿԷՐԻ յարմարութիւն:

Գին ՉԱՓԱՌՈՐ

ԾԱԽՈՒ ԳԻՐՔԵՐ

Արշալոյսի իմպրոպութեան քով կը գտնուին հետեւեալ ծախու գիրքերը:

1. Չորս տարուան հաւաքածոյ . Արշալոյսի յնկերութիւն . Գին դահ. ողջ 240
2. Ցաւերը Հայրենեաց (Թղթակ.) 10
3. Ազգային Մահմանագրութիւն 12
4. Մատուց եւ Ձեյթուն » 10
5. Գող Մժգո » 8
7. Չուարձալի անեքոտներ եւ ժողովրդական վէպիկներ 5
6. Հիւժարտի գարմանման ամենայնպէս վիշտը » 3
8. Ճամբորդութիւն ի Չուիցերիս 3

ԳՈՒՆԱՌՈՐ ՔԱՐՏԷՍ ԵՂԻՊՅՈՍԻ
 ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ Ռ. Ն Ե Ա Ն Ե Ա Ն Ե
 Ի ԳԱՆԻՐԷ
 Օրոյն գեղարդի Գարաէսը կը գրանուի նաեւ Արշալոյսի իմպրոպութեան քով:

ԳՐԱՄԱՐՈՒ ԵՆ ԺԱՌՏԷՆ ԷՏԷՆ

ՇՈՒՊՐԱ ՆՈՐ ԳՇԻՆ ՎՐԱՅ ԳԱՐԱԳՈՒՆ ՄՕՏ

Տիար Արմենակ Գարսեան կը յայտարարէ թէ՛ Յունիս 7 ին կիրակի օրը տեղի ունեցած է իր Շուպրաի նոր գարնըրատան բացումը:
 Հոն յաճախողները պիտի գտնեն զով գաւազներ (Պայքըլ եւ Բեյլներ) ընտիր մէկնեքով եւ ամէն տեսակ ըմպիկներ ամենէն լաւերէն ըլլալու պայմանաւ, եւ պող կերակուրներ (պիսիկ փրուս):
 Յաճախողաց հաճութեան եւ սպասարկութեան ինտերիւրը եւ փութով կատարուելու իր հոգածութեան միակ ատարկան պիտի ըլլան:

ԱԶԳԱՊԵՏԵԱՆ ՔՈՅՐԵՐ
 Արշալոյսի Սեղմանի եւ Գոսիմերու
 Շարա Ապտիւլ Աղիզ, Երեթի բաշա-
 յի պարտեղին գիտաց թիւ 20 .
 ԳԻՆԵՐԸ ԻՄՕՏ ՉԱՓԱՌՈՐ

ՀԱՅ ԵՐԱՂՔՆԵՐՈՒՆ

ԱՐԵՎԻԿԵԱՆ ԳԻՇԵՐՈՒՄԻ ԿՐԻՍՏՈՒՆ
 Ի Լոզան . Չուիցերիս

Արկորոյ տարեշրջանի գտախօսու-
 թիւները պիտի սխիտ առաջիկայ 1/14
 Սեպտեմբերին:

Արեւելեան կամ հայկական կրթատու-
 նը կ'ընդունի 10 20 տարեկան աշակերտ-
 ներ՝ որոնց կուտայ, ծնողներու բարձան-
 քին համեմատ, Վիտական, Գրական, սու-
 արական կամ արհեստագիտական առարկ-
 ու լրոջ կրթութիւն մը, ներդաշնակօրէն
 միացած ազգային հիմնական կրթութեան
 հետ: Հայ աշակերտներուն կ'աւանդուին,
 և այս առանց ունենալ անհատ զնարու-
 մի հայերէն լեզու, հայ գրականութիւն,
 պատմութիւն եւ:

Ընտանեկան կեանք:
 Կարելի է նաեւ օգտուիլ տեղական
 հանրամատչելի պարտիկներէն:

Կրթատան թոշակը, հաճախ ընծայ-
 աւած իրական առաւելութիւններուն, ան-
 րիւնակ կերպով չափաւոր է:

Կրթատան յայտարարութեան ազգի
 կը շնորհի:

Տնօրէն
 Մ. ՆԱԼԳԱՆՏԵԱՆ
 Տօքթ. ի գիտութիւնս

ԱՄԻՐՆ ԵՆ ՄԻՆԻՍԻ

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
 ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀՐԴԵԶԻ ԳԵՄ
 Հիմնուած 1825 ին

ԳՐԱՄԱՍՏՈՒՆ	11,250,000 Պր.
ՊԱՆԿԱՆ ԳՈՒՄԱՐ	20,370,000 »
ԳՆԱԶՈՒՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԸ	1901 Ին 15,940,000 »

ԿԵՂՐ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ ԷՄ-ՍԱ-ՇԱՔԻԶ (Գերմ.)
 ԳՈՐԾԱՎԱՐՈՒԹ. ԱՂԵՔՍՆԵՐԻՈՅ. ՅՐ. Բուրիկ
 ԳՈՐԾԱՎԱՐՈՒԹ. ԳՈՒՐԵՆԻ. ՕՂԱՆԵԱՆ ԵՆ ԸՆԿ.
 16, Շարա Կարալ (Փեղկիսի) Գանիտ

ՄԱՆԿԱԲԱՐՉ ՏԻԿԻՆ ՄԱՐԻՍ ՓԱՓԱԶԱՆ

Եզրագրական կատարութեան վը-
 կայական ստացած ՏիկիՆ Մարիսա Փափազ-
 եան կը ծանուցանէ թէ՛ Երկար տարիներու
 փորձառութիւն ստանալէ վերջ, տարիէ մը
 ի վեր Եզրագրական հաստատուած է և իր
 մանկարարի արհեստը ի գործ պիտի դնէ:
 Իրեն փորձառութեան օգտուելու ու-
 ղողները, կրնան դիմել Ապտիւլ Շարա Պո-
 թան թիւ 29 տունը:
 Աշխատայ համար ձրի գարմանում:

ԿԵԳՐՈՆԱԿԱՆ

ՔՂՐԱՎ ԱՃԱՌԱՏՈՒՆ (PAPETERIE CENTRALE)

Նախարար երկու թիւերով ծանուցուած է իր արտանաւ եւ ընկ. անուան տակ նոր հաստատուելի թղթաւորատունը, իր գործունէութիւնները առաջիկայ ամսոյ կիսուն պիտի սկսի: Կեղծանական թղթաւորատունն անունով:
 Իր տեղի է Մանսուր բաշա, թրամվէյի գծին վրայ նորակառոյց Գաճե ճը-ճա-պուրսի բաժանին մէջ:
 Այժմէն կը յայտարարենք մեր յարգելի ազգայնոց թէ՛ նոյն թուականէն սկսեալ մեր նոր սկսած ճիւղին վերաբերեալ ապագանքները փութով և խնամով պիտի կատարուին զուրամտաշէլի պայմաններով, առանց ապառիկի:
 Ե. ԲՈՐՈՍԵԱՆ Ե ԸՆԿ.